

Torstai 17. kesäkuuta 2010

Ihmisoikeuksien puolustajien hyväksi toteutettavat EU:n toimet

P7_TA(2010)0226

Euroopan parlamentin päätöslauselma 17. kesäkuuta 2010 ihmisoikeuksien puolustajien hyväksi toteutettavista EU:n toimista (2009/2199(INI))

(2011/C 236 E/10)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan, yleismaailmallisen ihmisoikeuksien julistuksen, kansainväliset ihmisoikeusyleissopimukset, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen sekä taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien puolustajia koskevan YK:n julistuksen sekä ihmisoikeuksien puolustajien tilannetta tarkastelevan YK:n erityisraportoijan toimet,
- ottaa huomioon Lissabonin sopimuksen ja erityisesti sen 3 ja 21 artiklan sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjan,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksia koskevat Euroopan unionin suuntaviivat ja erityisesti kesäkuussa 2004 annetut ja vuonna 2008 tarkistetut ihmisoikeuksien puolustajia koskevat Euroopan unionin suuntaviivat sekä joulukuussa 2001 annetut ja vuonna 2009 tarkistetut ihmisoikeusvuoropuhelua koskevat suuntaviivat,
- ottaa huomioon 6. syyskuuta 2007 antamansa päätöslauselman ihmisoikeusvuoropuhelujen toiminnasta ja ihmisoikeuksia koskevista kolmansien maiden kuulemisista ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon ihmisoikeuslausekkeet EU:n kolmansien maiden kanssa tekemissä sopimuksissa,
- ottaa huomioon demokratian ja ihmisoikeuksien maailmanlaajuisista edistämistä koskevasta rahoitusvälineestä 20. joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1889/2006 ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 25. huhtikuuta 2002 antamansa päätöslauselman komission tiedonannosta neuvostolle ja Euroopan parlamentille Euroopan unionin tehtävästä ihmisoikeuksien ja demokratisoitumisen edistämistä kolmansissa maissa ⁽³⁾,
- ottaa huomioon antamansa erityiset suuntaviivat Euroopan parlamentin jäsenten kolmansiin maihin suuntautuviin vierailuihin liittyvistä ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevista toimista,
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin puheenjohtajakokouksen 15. toukokuuta 2003 antamat ja 14. kesäkuuta 2006 tarkistamat Saharov-mielipiteenvapauspalkinnon myöntämistä koskevat säännöt,
- ottaa huomioon aikaisemmat maailman ihmisoikeustilannetta koskevat päätöslauselmansa ja erityisesti liitteet, jotka koskevat yksittäisiä tapauksia,
- ottaa huomioon säännölliset keskustelut ja kiireelliset päätöslauselmat ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen loukkauksista,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston ministerikomitean 6. helmikuuta 2008 antaman julkilausuman Euroopan neuvoston toimista ihmisoikeuksien puolustajien suojelun parantamiseksi ja näiden toiminnan edistämiseksi,

⁽¹⁾ EUVL C 187 E, 24.7.2008, s. 214.

⁽²⁾ EUVL L 386, 29.12.2006, s. 1.

⁽³⁾ EUVL C 131 E, 5.6.2003, s. 147.

Torstai 17. kesäkuuta 2010

- ottaa huomioon Euroopan neuvoston parlamentaarisen edustajakokouksen 24. helmikuuta 2009 antaman päätöslauselman ihmisoikeuksien puolustajien tilanteesta Euroopan neuvoston jäsenvaltioissa ⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon Euroopan neuvoston ministerikomitean 10. lokakuuta 2007 antaman suosituksen kansalaisjärjestöjen oikeudellisesta asemasta Euroopassa ⁽²⁾,
 - ottaa huomioon alueelliset ihmisoikeuksia koskevat asiakirjat, erityisesti Euroopan ihmisoikeussopimuksen, Afrikan ihmisoikeuksien ja kansojen oikeuksien peruskirjan, Afrikan ihmisoikeuksien ja kansojen oikeuksien toimikunnan (ACHPR) ihmisoikeuksien puolustajista antamat päätöslauselmat, Amerikan ihmisoikeussopimuksen ja arabimaiden ihmisoikeuksien peruskirjan,
 - ottaa huomioon yhteisön viisumisäännöstön laatimisesta 13. heinäkuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 810/2009 ⁽³⁾,
 - ottaa huomioon uhkausten kohteeksi joutuneiden ihmisoikeuksien puolustajien suojele- ja vastaanotto-ohjelmat, joita toteutetaan joissakin EU:n jäsenvaltioissa,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,
 - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A7-0157/2010),
- A. ottaa huomioon, että YK:n peruskirjan mukaan jokaisen jäsenvaltion velvollisuus on edistää ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamista ja noudattamista koko maailmassa,
- B. ottaa huomioon, että vuonna 1998 annetun YK:n julistuksen mukaan ilmaisua ”ihmisoikeuksien puolustaja” käytetään ihmisistä, jotka toimivat yksin tai muiden kanssa edistääkseen tai suojelemaan ihmisoikeuksia rauhanomaisin keinoin,
- C. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien puolustajat kaikkialla maailmassa ovat tärkeitä toimijoita perusluonteisten ihmisoikeuksien suojelemisen ja edistämisen kannalta ja että nämä toimivat usein oman henkensä uhalla; ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien puolustajat ovat myös avainasemassa demokraattisten periaatteiden lujittamisessa kotimaassaan, he noudattavat työssään puolueettomuutta ja avoimuutta ja saavuttavat uskottavuuden tarkalla raportoinnilla ja muodostavat siten inhimillisen lenkin demokratian ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen välillä,
- D. toteaa, että ihmisoikeuksien puolustajien tukeminen on jo pitkään ollut vakiintunut osa Euroopan unionin ulkosuhteisiin kuuluvaa ihmisoikeuspolitiikkaa; ottaa kuitenkin huomioon, että EU:n antama tuki vaihtelee sen mukaan, mistä valtioista on kyse,
- E. ottaa huomioon, että EU pyrkii erityisesti vahvistamaan ihmisoikeuksien suojelelta Lissabonin sopimuksessa määrätyllä tavalla EU:n liittymisellä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehtyyn yleissopimukseen,
- F. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentilla on tärkeä rooli ihmisoikeuksien ja demokratian edistämisessä sekä niiden puolustajien suojelelta kolmansissa maissa vierailevien valtuuskuntien, kuulemisten, päätöslauselmien, kirjeiden ja erityisesti Saharov-palkinnon sekä maailman ihmisoikeuksista laatimiensa mietintöjen ansiosta,
- G. ottaa huomioon, että EU koordinoi myös yhä enemmän toimiaan muiden alueellisten ja kansainvälisten mekanismien kanssa, joita on luotu Afrikkaan, Eurooppaan ja Amerikkaan, jotta voidaan tiiviisti seurata ihmisoikeuksien puolustajien tilannetta, ja kannustaa valtioita varmistamaan näiden työlle suotuisa toimintaympäristö kansainvälisten ja alueellisten ihmisoikeusveloitteiden mukaisesti,
- H. katsoo, että EU:n uskottavuus maailman ihmisoikeuksien puolustajien suojelelta on kiinteässä yhteydessä EU:n sisäiseen ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamiseen,

⁽¹⁾ RES/1660(2009).

⁽²⁾ CM/Rec(2007)14.

⁽³⁾ EUVL L 243, 15.9.2009, s. 1.

Torstai 17. kesäkuuta 2010

- I. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien puolustajat joutuvat itse ihmisoikeusloukkausten kohteeksi työsään, että näihin loukkauksiin kuuluu tappoja, tappouhkauksia, sieppaamisia, mielivaltaisia pidättämissä sekä muita häirintä- ja pelottelutoimia, esimerkiksi parjauskampanjoita, ja että myös ihmisoikeuksien puolustajien perheenjäsenet (myös heidän lapsensa) ja sukulaiset voivat joutua tällaisten loukkausten uhreiksi, millä yritetään saada ihmisoikeuksien puolustajat luopumaan toiminnastaan; ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien edistämistoimet kärsivät useilla alueilla toiminnan rajoittamisesta ja vainosta, joka kohdistuu ihmisoikeuksien puolustajiin,
- J. katsoo, että yksittäisten ihmisoikeuksien puolustajien suojeleminen edellyttää EU:n ihmisoikeuspolitiikan yleistä vahvistamista,
- K. katsoo, että naispuoliset ihmisoikeuksien puolustajat ovat erityisesti vaarassa ja että muihin ihmisoikeuksien puolustajien ryhmiin, jotka ovat toimintansa vuoksi erityisen alttiita hyökkäyksille ja ihmisoikeusloukkauksille, kuuluvat ne, jotka työskentelevät kansalaisoikeuksien ja poliittisten oikeuksien edistämiseksi ja erityisesti sananvapauden sekä ajatuksen-, omantunnon- ja uskonnonvapauden puolustamiseksi, uskonnollisten vähemmistöjen oikeudet mukaan luettuna, ja taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien ja erityisesti kollektiivisten oikeuksien, kuten oikeus ravintoon ja luonnonvarojen saanti, edistämiseksi (myös ammattiyhdistysten edustajat) sekä vähemmistöjen, yhteisöjen, lasten, alkuperäiskansojen, homoseksuaalien, biseksuaalien ja transseksuaalien oikeuksien edistämiseksi, samoin kuin ne, jotka taistelevat korruptiota vastaan,
- L. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien puolustajien vainoamiseen käytetään yhä kehittyneempiä menetelmiä, joihin kuuluu uuden tekniikan lisäksi kansalaisjärjestöjen toimintaa rajoittavaa lainsäädäntöä ja hallinnollisia esteitä, jotka rajoittavat tuntuvasti riippumattoman kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia; painottaa tässä yhteydessä, että jotkut hallitukset estävät ihmisoikeuksien puolustajia rekisteröimästä virallisesti järjestöjään ja syyttävät sitten heitä lainvastaisesta yhdistymisvapauden harjoittamisesta,
- M. katsoo, että kyseisillä toimilla rikotaan selvästi kansainvälistä ihmisoikeuslainsäädäntöä ja monia yleismaailmallisesti tunnustettuja perusvapauksia,
- N. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien puolustajien toimintaa myös rajoitetaan ja toisinaan suoraan estetään "turvallisuustoimiksi" kuvatuilla toimilla, lainsäädännöllä ja menettelyillä, joihin liittyy usein leimaamista ja terrorismisyytöksiä,
- O. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien puolustajien järjestöjen ja kokousten erityisinä vaikeuksina ovat edelleen kalusteiden takavarikointi, tilojen sulkeminen, huomattavien sakkojen määrääminen sekä pankkitilien pikkutarkka ja subjektiivinen valvonta,
- P. katsoo, että kauppasopimukset, joihin sisältyy ihmisoikeuslauseke, voivat tarjota EU:lle keinon vaatia ihmisoikeuksien kunnioittamista kaupan ehtona,
1. osoittaa kunnioitusta korvaamattomalle työlle, jota ihmisoikeuksien puolustajat tekevät ihmisoikeuksien, oikeusvaltioperiaatteen ja demokratian suojelemisen ja edistämisen sekä konfliktien ehkäisyn hyväksi oman turvallisuutensa sekä perheensä ja vanhempiensa turvallisuuden uhalla; on tyytyväinen siihen, että YK:n julistuksessa vuodelta 1998 ei anneta tiukkaa määritelmää ihmisoikeuksien puolustajista, ja kehottaa neuvostoa ja komissiota tukemaan voimakkaasti kyseistä lähestymistapaa;
 2. kehottaa EU:ta panemaan entistä tehokkaammin täytäntöön olemassa olevat välineet ja mekanismit ihmisoikeuksien puolustajien suojelemiseksi johdonmukaisesti ja järjestelmällisesti EU:ssa; suosittaa, että EU:n ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan kehittää tätä koskevia toimenpiteitä ja entistä tehokkaamman ja tuloshakuisen menetelmän, joka sisältää olemassa olevien ihmisoikeusvuoropuhelujen ja -toimien arvioinnit;
 3. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita ilmaisemaan poliittisen tahtonsa tukea ihmisoikeuksien puolustajien toimintaa ja käyttämään näin entistä tehokkaammin kaikkia olemassa olevia välineitä ja luomaan uusia täydentäviä mekanismeja heidän työnsä tukemiseksi ja edistämiseksi sellaisen aidon osallistavan strategian avulla, jolla myötävaikutetaan sellaisen toimintaympäristön luomiseen ihmisoikeuksien puolustajille, jossa nämä voivat toteuttaa tehtävänsä ja nauttia suojelemaa; painottaa, että tämän strategian on oltava osa politiikkaa, jolla pyritään ihmisoikeuksien puolustajia vastaan suunnattujen hyökkäysten ja uhkausten ehkäisemiseen ja niiltä suojelemaan kiireellisten ja kauaskantoisten toimien avulla;

Torstai 17. kesäkuuta 2010

Lissabonin sopimuksen mukainen toimielinten vahvistaminen ja uudistaminen

4. muistuttaa, että Lissabonin sopimuksessa ja erityisesti sen 3 ja 21 artiklassa korostetaan ihmisoikeuksien edistämistä ja suojelua unionin ulkoisen toiminnan keskeisinä näkökohtina; painottaa, että on huolehdittava ensisijaisesti siitä, että ihmisoikeuksien edistäminen perusarvona ja unionin ulkopoliittikan tavoitteena tulee otetuksi asianmukaisesti huomioon Euroopan ulkosuhdehallinnon ja sen rakenteen luomisessa myös siten, että siihen osoitetaan riittävästi henkilöresursseja; kehottaa tästä syystä luomaan Euroopan ulkosuhdehallintoon yhteyspisteen, joka on erityisesti vastuussa ihmisoikeuksien puolustajista;

5. korostaa, että EU:n ulkomaanedustustot eivät toistaiseksi ole panneet ihmisoikeuksien puolustajia koskevia suuntaviivoja asianmukaisesti täytäntöön, ja kehottaa komissiota tekemään perusteellisen analyysin sen varmistamiseksi, että asia käsitellään; toteaa tässä yhteydessä, että Lissabonin sopimuksen hyväksymisen myötä kolmansissa maissa toimivilla komission lähetystöillä on nyt velvollisuus hyödyntää kaikkia uusia mahdollisuuksia mutta niille annetaan myös lisävastuu korjata paremmin tämä epäkohta, kun niistä tulee unionin edustustoja ja koska niillä on entistä tärkeämpi rooli EU:n edustamisessa ja ihmisoikeuspolitiikan täytäntöönpanossa; pyytää uudelleen, että näihin tehtäviin nimitetään kussakin maassa järjestelmällisesti erittäin päteviä virkamiehiä, joiden erityisenä vastuualueena ovat ihmisoikeudet ja demokratiakehitys, ja että ihmisoikeuksien puolustajia koskevat suuntaviivat ja parhaiden käytäntöjen kehittäminen sekä niiden täytäntöönpano sisällytetään EU:n ulkomaanedustustojen henkilöstön koulutusohjelmiin, toimenkuvaan ja henkilöstöarviointiin;

6. korostaa ihmisoikeuslausekkeiden merkitystä EU:n ja kolmansien maiden välisissä kumppanuuksissa sekä kauppasopimuksissa ja -politiikassa; ehdottaa, että niistä kolmansista maista, jotka ryhtyvät kauppasuhteisiin EU:n kanssa, tehdään ”ihmisoikeusarviointi”;

7. toivoo, että EU:n ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan / komission varapuheenjohtajan nimittäminen ja yhteisen ulkosuhdehallinnon luominen edistäisivät huomattavasti EU:n ihmisoikeusalan toimien johdonmukaisuutta ja tehokkuutta, ja suosittaa painokkaasti, että korkea edustaja / varapuheenjohtaja institutionalisoi paikallisten strategioiden kehittämisen ja säännöllisen arvioinnin tiiviissä yhteistyössä paikallisen riippumattoman kansalaisyhteiskunnan kanssa, jotta ihmisoikeuksien puolustajia koskevien EU:n suuntaviivojen mukaiset suojelutoimet voidaan tosiasiallisesti toteuttaa;

8. katsoo, että on välttämätöntä parantaa ja pitää järjestelmällisesti yllä yhteyksiä riippumattomaan kansalaisyhteiskuntaan sekä helpottaa ihmisoikeuksien puolustajien pääsyä EU:n lähetystöihin ja ulkomaanedustustoihin itse paikalla; panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille puheenjohtajavaltio Espanjan pyynnön nimittää ihmisoikeuksien puolustajille yhteinen paikallinen EU:n ulkomaanedustustojen yhteyshenkilö, jonka vastuulla on koordinoita unionin toimia edistämällä ihmisoikeusloukkauksia koskevien tietojen parempaa saatavuutta sekä yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan kanssa varmistaen samalla avoimuuden tavassa, jolla nämä hoitavat tehtäviään, ja mahdollisuuden nopeaan toimintaan joustavasti hätätilanteessa; pyytää, että Euroopan parlamentille tiedotetaan näistä nimityksistä;

EU:n johdonmukaisempi ja järjestelmällisempi ihmisoikeuspolitiikka

9. on huolestunut siitä, ettei ihmisoikeuksien puolustajia koskevia EU:n suuntaviivoja ole pantu täytäntöön; vaatii, että EU:n edustustot panevat asianmukaisesti ja kokonaisuudessaan täytäntöön nämä suuntaviivat ja että pyritään entistä tarmokkaammin siihen, että kaikki edustustot laativat tai tarkistavat jo olemassa olevat paikalliset täytäntöönpanostrategiat vuoden 2010 loppuun mennessä; pyytää toimittamaan paikallisstrategioiden luettelon Euroopan parlamentille ja julkaisemaan sen unionin vuosittaisessa ihmisoikeusraportissa;

10. kehottaa neuvostoa, komissiota ja EU:n edustustoja toimimaan aktiivisesti sen hyväksi, että ihmisoikeuksien puolustajat ja heidän järjestönsä osallistuvat paikallisstrategioiden laatimiseen, seurantaan ja arviointiin, koska tämä vaikuttaa strategioiden todelliseen arvoon;

11. katsoo, että EU:n suuntaviivojen mukaisella ihmisoikeuksien puolustajien ja diplomaattien välisten, vähintäänkin vuosittaisten kokousten järjestämisellä voidaan selvästi myötävaikuttaa toiminnan käynnistämiseen, ja kannustaa entistä säännöllisempiin ja järjestelmällisempiin kokouksiin tulevaisuudessa; pyytää varmistamaan, että maassa aktiivisesti toimivat ihmisoikeuksien puolustajat moninaisuudessaan ja alueilta pärisin ovat ihmisoikeuksien puolustajat osallistuvat näihin kokouksiin;

Torstai 17. kesäkuuta 2010

12. pyytää näin ollen EU:n ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa harkitsemaan mahdollisuutta järjestää ihmisoikeuksien puolustajien kansainvälinen kokous, johon osallistuisivat YK:n asianomaiset elimet, alueellisten ihmisoikeussopimusten sihteeristöt sekä kansainväliset ja alueelliset kansalaisjärjestöt, jotta lisättäisiin ihmisoikeuksien puolustajien suojaa ja edistettäisiin ihmisoikeuksia kaikkialla maailmassa;
13. korostaa sukupuolinäkökulman huomioon ottamista suuntaviivojen täytäntöönpanossa siten, että toteutetaan kohdennettuja toimia naispuolisten ihmisoikeuksien puolustajien ja muiden erityisen haavoittuvien ryhmien hyväksi, muun muassa toimittajien ja niiden ihmisoikeuksien puolustajien hyväksi, jotka työskentelevät taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien, lasten oikeuksien, vähemmistöjen – etenkin uskonnollisten vähemmistöjen ja kielivähemmistöjen – oikeuksien, alkuperäiskansojen oikeuksien sekä homoseksuaalien, biseksuaalien ja transseksuaalien oikeuksien edistämiseksi;
14. korostaa sananvapauden merkitystä sekä sähköisten ja painettujen tiedotusvälineiden roolia ihmisoikeuksien puolustajia tukevana tekijänä;
15. katsoo, että uuden tekniikan kehitystyön tuloksia ja niiden vaikutusta ihmisoikeuksien puolustajiin on arvioitava ja tulokset on otettava huomioon olemassa olevissa EU:n ohjelmissa, jotka koskevat ihmisoikeuksia ja ihmisoikeuksien puolustajia;
16. on sitä mieltä, että ihmisoikeuksien puolustajia koskevien EU:n suuntaviivojen täytäntöönpanoa varten laadittujen paikallisstrategioiden tärkeiden näkökohtien olisi heijastuttava maakohtaisissa strategia-asiakirjoissa ja maaohjelmissa, Euroopan naapuruuspolitiikan (ENP) toimintasuunnitelmissa sekä demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen vuosittaisissa toimintaohjelmissa ja vakautusvälineessä;
17. toistaa, että ihmisoikeuksien puolustajien tukeminen, suojeleminen ja turvallisuus on Lissabonin sopimuksen myötä asetettava ensisijaiseksi tavoitteeksi EU:n ja kolmansien maiden suhteissa ja sisällytettävä unionin ulkopolitiikan kaikkiin osa-alueisiin ja välineisiin kaikilla tasoilla, jotta voidaan lisätä ihmisoikeuksien puolustajille osoitetun EU:n tuen johdonmukaisuutta, vaikuttavuutta ja uskottavuutta; katsoo, että ihmisoikeuksien ja demokratian edistämistä koskevien erityisten maakohtaisten strategioiden laatiminen, tehokas täytäntöönpano ja säännöllinen seuranta voisivat myötävaikuttaa merkittävästi tämän kohdennetun tavoitteen saavuttamiseen;
18. katsoo, että kolmansissa maissa ihmisoikeuksien puolustajia pystytään suojelemaan paremmin tehostamalla EU:n ihmisoikeusvuoropuhelua; tähdentää, että ihmisoikeuksien puolustajien tilanne on tuotava järjestelmällisesti esiin kaikissa kolmansien maiden kanssa käytävissä poliittisissa ja ihmisoikeusvuoropuheluissa ja kauppaneuvotteluissa samoin kuin yleisemmin yhdistymisvapauden tilanne ja sen kehittäminen kansallisessa lainsäädännössä, säännöksissä ja käytännöissä, ja että kumppaneita on muistutettava, että valtiot ovat vastuussa siitä, että niiden kansallisiin lainsäädäntöihin sisällytetään kaikki ihmisoikeuksien puolustajia koskevan YK:n julistuksen mukaiset velvoitteet ja oikeudet, myös kokoontumis- ja yhdistymisvapaus, oikeus vastaanottaa kotimaista ja ulkomaista rahoitusta avoimesti ja kunnioittaen itsenäistä päätösvaltaa sekä sananvapaus, joka on ihmisoikeuksien puolustajien työn kannalta olennainen oikeus; korostaa, että kumppanuusmaita olisi myös muistutettava niiden velvollisuudesta ja vastuusta suojelemaan ihmisoikeuksien puolustajia ja edistää heidän ja heidän työnsä kunnioittamista luomalla suotuisat edellytykset ihmisoikeuksien puolustamiselle sekä niiden toteutumisen seurannalle ja niistä raportoinnille;
19. katsoo, että kotimaisen ja ulkomaisen rahoituksen vastaanottamisen osalta olisi sovellettava erityisiä, ja tämän olisi tapahduttava tasapainossa asianmukaisen avoimuuden ja tarvittavan luottamuksellisuuden osalta; kehottaa toteuttamaan toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että huomioon otetaan myös muut ihmisoikeuksien puolustajien esittämät kriteerit, jos ne katsotaan olennaisiksi heidän työnsä toteuttamiselle;
20. muistuttaa, että Euroopan parlamentin valtuuskunnat voisivat parlamentin suhteista kolmansiin maihin vastaavina eliminä toimia entistä ponnekkaammin ihmisoikeuksien puolustajien auttamiseksi, jos noudatetaan erityisiä suuntaviivoja, jotka koskevat Euroopan parlamentin jäsenten ihmisoikeuksia ja demokratiaa tukevia toimia näiden kolmansiin maihin suuntautuvilla vierailuilla;
21. vaatii Euroopan parlamentille lisää painoarvoa EU:n ja kolmansien maiden välisissä ihmisoikeusvuoropuheluissa;
22. kehottaa ottamaan liike-elämän mukaan ihmisoikeusvuoropuheluihin;
23. harkitsee tarvetta yhdenmukaiseen, koordinoituun EU:n lähestymistapaan ja jäsenvaltioiden täydentäviin tehtäviin ihmisoikeuksien puolustajien suojelussa;

Torstai 17. kesäkuuta 2010

24. tuomitsee monissa maissa vallitsevan ilmapiirin, joka sallii ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistuneiden loukkausten rankaisematta jättämisen; kehottaa neuvostoa ja komissiota ottamaan tämän asian käsiteltäväksi kahdenvälisissä yhteyksissään ja vaatii kaikkia valtioita varmistamaan, että loukkauksista epäillyt saatetaan asemastaan tai tehtävästään riippumatta oikeuden eteen riippumattomien ja tehokkaiden kurinpito- ja rikosoikeudellisten menettelyjen avulla, ottaen aina huomioon mahdollisuuden vedota lopulta Euroopan ihmisoikeustuomioistuimeen, kun valtion kansalliset oikeusasteet on käyty läpi;

25. korostaa tarvetta varmistaa, että kansallista ja yleistä turvallisuutta tai terrorismin torjuntaa ei käytetä mielivaltaisesti verukkeena ihmisoikeuksien puolustajia vastaan;

26. huomauttaa, että parlamenttien jäsenillä on myös tärkeä rooli sen varmistamisessa, että ihmisoikeuksien puolustajia ja heidän toimintaansa mahdollisesti koskeva kansallinen lainsäädäntö saatetaan kansainvälisesti tunnustettujen ihmisoikeusnormien mukaiseksi; pitää siksi tärkeänä, että Euroopan parlamentin jäsenet käsittelevät näitä kysymyksiä järjestelmällisesti kahden- ja monenvälisissä tapaamisissaan paikallisten asiantuntijoiden ja muiden parlamenttien jäsenten kanssa niiden erityisten suuntaviivojen mukaisesti, jotka koskevat Euroopan parlamentin jäsenten ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevia toimia näiden kolmansiin maihin suuntautuvilla vierailuilla;

27. pitää tärkeänä, että riippumaton kansalaisyhteiskunta osallistuu täysipainoisesti kaikkien ihmisoikeusvuoropuhelujen valmisteluun joko kansalaisyhteiskunnan seminaarien tai muiden keinojen avulla; katsoo, että kansalaisyhteiskunnan seminaarien ja virallisen vuoropuhelun välistä sidettä on vahvistettava julkaisemalla annetut suositukset sekä tehostamalla toteutuneen vuoropuhelun jatkotoimia ja tiedotusta kansalaisyhteiskunnalle; pitää edelleen tärkeänä yksittäisten tapausten esiin ottamista vuoropuheluissa ja katsoo, että nimiluetteloiden julkistaminen tehostaisi EU:n toimien vaikutusta ja kiinnittäisi kansalaisten huomiota näihin tapauksiin edellyttäen, että julkistaminen ei vaaranna ihmisoikeuksien puolustajia; korostaa, että on tärkeää tehdä yhteistyötä muiden ihmisoikeuksien puolustajien ja kansalaisyhteiskunnan kanssa tällaisten riskien arvioinnissa;

28. katsoo, että demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevaa eurooppalaista rahoitusvälinettä, jonka avulla on jo kyetty tukemaan ja edistämään ihmisoikeuksien kunnioittamista sekä lujittamaan oikeusvaltioperiaatetta, olisi käytettävä edelleen ihmisoikeuksien puolustajien suoraan tukemiseen, jotta voidaan vastata heidän lyhyen ja pitkän aikavälin tarpeisiinsa, sekä erityisen haavoittuvien väestöryhmien ja syrjäisillä ja vähän huomiota osakseen saavilla seuduilla asuvien ihmisoikeuksien puolustajien auttamiseen;

29. kehottaa neuvostoa ja korkeaa edustajaa järjestelmällisesti arvostelemaan ja nuhtelemaan kansainvälisiä yrityksiä, kun nämä myyvät sortohallituksille valvontatekniikkaa ja helpottavat siten ihmisoikeuksien puolustajien vainoamista ja pidätyksiä;

Avoimuus ja näkyvyys turvallisuutta lisäävinä tekijöinä

30. kehottaa neuvostoa ja komissiota lisäämään kohdennettujen toimien avulla ihmisoikeuksien puolustajien, Euroopan ulkosuhdehallinnon, EU:n jäsenvaltioiden suurlähetystöjen ja ulkoministeriöiden keskuudessa tietoisuutta suuntaviivojen olemassaolosta, jotta niitä kannatettaisiin ja sovellettaisiin kaikilta osin; katsoo, että suuntaviivoissa edellytetty vuosittaisten kokousten järjestäminen tarjoaisi ihmisoikeuksien puolustajille merkittävää tukea ja parantaisi myös EU:n toiminnan uskottavuutta ja näkyvyyttä ja osoittaisi tällä tavoin selvästi, miten tärkeää ihmisoikeuksien suojeleminen on EU:lle;

31. painottaa, että antamalla julkista tunnustusta ihmisoikeuksien puolustajille ja heidän työlleen sekä tuomalla heidät ja heidän työnsä näkyvästi esille voidaan myös helpottaa ihmisoikeuksien puolustajien suojeleminen vaikeissa olosuhteissa, koska mahdolliset rikoksenteelijät voivat jättää tekonsa tekemättä tietäessään, ettei niitä voi tehdä huomaamatta; kehottaa EU:n jäsenvaltioita ja EU:n edustustoja julkistamaan mahdollisuuksien mukaan kuhunkin yksittäiseen tapaukseen liittyvät menettelyt ja muu toimet ja aina niin, että asianomaista ihmisoikeuksien puolustajaa ja hänen perhettään kuullaan; kehottaa EU:n ulkomaanedustustoja antamaan kyseisten suuntaviivojen mukaisesti ihmisoikeuksien puolustajille ja/tai heidän perheilleen sekä kansalaisjärjestöille, jotka ilmoittivat EU:lle tietystä tapauksesta, järjestelmällisesti tietoja kaikista heidän hyväkseen toteutetuista toimita, kuten suuntaviivoissa esitetään;

32. kehottaa EU:n ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa ja kaikkia ulkosuhteista vastaavia komission jäseniä tapaamaan järjestelmällisesti ihmisoikeuksien puolustajia kolmansiin maihin suuntautuvilla virallisilla vierailuillaan ja korostaa, että ihmisoikeuksien puolustajien tukemisen olisi ehdottomasti kuuluttava EU:n erityisedustajien tehtäviin; painottaa, että niin korkea edustaja kuin erityisedustajat ovat velvollisia raportoimaan Euroopan parlamentille tätä asiaa koskevista toimistaan;

Torstai 17. kesäkuuta 2010

33. painottaa, että on aktiivisesti tuettava ja laadittava ehdotuksia siitä, miten joulukuussa 2008 Saharov-palkinnon 20-vuotispäivän yhteydessä käynnistettyä Saharov-palkinnon verkostoa voitaisiin käyttää ihmisoikeuksien puolustajien kestäväan tukemiseen ja miten palkinnonsaajien mahdollista panosta voitaisiin hyödyntää Euroopan parlamentin eri toimissa tämän tavoitteen saavuttamiseksi; toistaa olevansa huolestunut tiettyihin Saharov-palkinnon saajiin kohdistuneiden ihmisoikeusloukkauksien vuoksi;

Ihmisoikeuksien puolustajien hyväksi toteutettavien toimien parempi koordinointi ja tuloshakuisuus

34. katsoo, että EU:n olisi luotava ihmisoikeuksien puolustajien hyväksi toteutettavia toimia koskeva kattava suunnitelma, jotta sen politiikan uskottavuus ja tehokkuus paranisivat EU:n jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa, ja että sen olisi samalla toteutettava toimia ihmisoikeuksien puolustajien toiminnan tukemiseksi sekä ennaltaehkäisy- ja suojelutoimia ottaen huomioon ihmisoikeuksien puolustajien lyhyen ja pitkän aikavälin tarpeet; korostaa, että demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevaa eurooppalaista rahoitusvälinettä koskevan tarkistetun strategian ja ihmisoikeuksien puolustajia koskevien EU:n suuntaviivojen olisi heijastettava tätä lähestymistapaa;

35. katsoo, että EU:n on selvästi osoitettava ja määrättävä asianmukaiset seuraamukset kolmansille maille, jotka syyllistyvät vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin; toistaa jälleen pyyntönsä komissiolle ja neuvostolle ja etenkin varapuheenjohtajalle / korkealle edustajalle siitä, että kansainvälisten sopimusten ihmisoikeuslauseketta sovelletaan käytännössä ja että luodaan todellinen lausekkeen täytäntöönpanojärjestelmä Cotonoun sopimusten 8, 9 ja 96 artiklan hengessä;

36. katsoo, että tuloshakuisemman toiminnan kehittämistä varten EU:n ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan olisi säännöllisesti arvioitava ihmisoikeuksien puolustajia koskevien suuntaviivojen täytäntöönpanoa kolmansissa maissa toimivissa EU:n edustustoissa, tehostettava ja seurattava tiiviisti toimintaa ensisijaisesti niissä maissa, joissa täytäntöönpano on osoittautunut erityisen heikoksi, ja annettava niille suosituksia;

37. kehottaa neuvostoa päästämään EU:hun entistä helpommin sellaisia ihmisoikeuksien puolustajia, jotka eivät voi enää jäädä kotimaahansa; kehottaa neuvostoa ja komissiota valmistelemaan ja panemaan täytäntöön erityistoimia, joilla helpotetaan kyseisten ihmisoikeuksien puolustajien pääsyä EU:hun;

38. muistuttaa tarpeesta ratkaista johdonmukaisen suojelu- ja turvapaikkastrategian puute panemalla järjestelmällisesti täytäntöön hätätoimenpiteitä ja -aloitteita lyhyellä ja pitkällä aikavälillä; pyytää korkeaa edustajaa raportoimaan Euroopan parlamentille toteutetuista toimenpiteistä vuoden 2010 loppuun mennessä;

39. toistaa pyyntönsä, että jäsenvaltiot pyrkisivät ensisijaisesti laatimaan koordinoitun suunnitelman hätäviisumien myöntämisestä ihmisoikeuksien puolustajille ja heidän perheilleen; toteaa, että Espanjan ja Irlannin asiaa koskevat erityisjärjestelyt voisivat toimia esimerkkinä; uskoo vakaasti, että jos EU:n uusille edustustoille annetaan valta antaa jäsenvaltioille suosituksia hätäviisumien myöntämisestä, se olisi unionin ihmisoikeuspolitiikalle merkittävä edistysaskel; katsoo, että selkeä viittaus tähän mahdollisuuteen tulevassa käsikirjassa viisumihakemusten käsittelyä ja myönnettyjen viisumien muuttamista varten voisi helpottaa suuresti tästä asiasta yhteisymmärrykseen pääsyä, kuten Euroopan parlamentti totesi edellä mainitun toimenpiteen oikeudellisen tarkastelun yhteydessä;

40. kehottaa vaatimaan, että 27 jäsenvaltiota menettelevät samoin viisumien myöntämisestä ihmisoikeuksien puolustajille;

41. tähdentää, että hätäviisumeihin on liityttävä toimenpiteitä ihmisoikeuksien puolustajien tilapäiseen suojeluun ja vastaanottoon Euroopassa mahdollisesti taloudellisten resurssien ja asuntojen avulla sekä liitännäisohjelmia (ihmisoikeustoimet, luennot Euroopan yliopistoissa, kielikurssit jne.); panee tyytyväisenä merkille edellisen puheenjohtajavaltion Tšekin edistämän aloitteen "turvapaikkakaupungeista" ja Espanjan hallituksen vuodesta 2008 toteuttaman suojelu- ja vastaanotto-ohjelman ja pyytää varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa viimeistelemään sen Euroopan ulkosuhdehallinnon puitteissa vuoden 2010 loppuun mennessä, jotta sitä voitaisiin soveltaa vuonna 2011, kuitenkin siten, että muilta kaupungeilta ei poisteta vastuuta asiasta; pyytää siksi korkeaa edustajaa esittämään Euroopan parlamentille käsikirjan "turvapaikkakaupunkien" perustamisesta sekä puite-ehdotuksen tällaisten kaupunkien välisen verkostoitumisen tukemisesta; kehottaa tukemaan edelleen muita tätä asiaa koskevia aloitteita;

Torstai 17. kesäkuuta 2010

42. korostaa lisäksi, että jos ihmisoikeuksien puolustajien henki tai fyysinen tai henkinen terveys ovat vaarassa, jäsenvaltioiden ja EU:n edustustojen olisi tuettava ja luotava myös muita suojeluvälineitä ja kii-reellisiä avustusmekanismeja; katsoo, että tämä olisi tehtävä läheisessä yhteistyössä paikallisten ihmisoikeuksien puolustajien ja kansalaisyhteiskunnan kanssa;

43. on tyytyväinen olemassa olevien eurooppalaisten ja kansainvälisten suojelumekanismien nykyiseen yhteistoimintaan mutta katsoo, että sitä voitaisiin vielä vahvistaa järjestelmällisen tiedon- ja strategianvaihdon avulla, jotta mekanismit täydentäisivät paremmin toisiaan, olipa sitten kyse hätätapauksia koskevasta tiedonvaihdosta tai pitkän aikavälin tukitoimien koordinoinnista, esimerkiksi käyttämällä kaikkien virallisten sidosryhmien käytettävissä olevaa turvallista verkkofoorumia; panee näin ollen tyytyväisenä merkille Euroopan neuvoston järjestämät vuosittaiset kokoukset sekä ihmisoikeuksien puolustajien suojelun tarkkailuelimen järjestämät vuosittaiset mekanismien väliset kokoukset, kansainvälisen ihmisoikeusliiton (FIDH) ja kidutuksen vastaisen maailmanjärjestön yhteisen ohjelman, joiden päämääränä on ihmisoikeuksien puolustajien suojelua koskevien kansainvälisten ja alueellisten mekanismien ja instituutioiden yhteistoiminnan vahvistaminen; pyytää Euroopan ihmisoikeuksien puolustajia käsitteleviä työryhmiä selvittämään neuvoston ihmisoikeustyöryhmän ja Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutetun aloitteen yhteydessä yhteistyön tiivistämi-sen mahdollisuutta;

44. kehottaa EU:n toimielimiä luomaan ihmisoikeuksien puolustajia koskevan toimielinten välisen yhteistyömekanismin Lissabonin sopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä; katsoo, että sellaisen mekanismin luomista voitaisiin helpottaa perustamalla kaikkiin EU:n toimielimiin ja elimiin ihmisoikeuksien puolustajien yhteyspisteitä, jotka toimisivat tiiviissä yhteistyössä unionin ulkomaanedustustoissa ja lähetystöissä työskentelevien ihmisoikeuksia ja demokratiaa edistävien henkilöiden kanssa;

45. pyytää neuvostoa ja komissiota selvittämään, onko mahdollista luoda EU:n toimielinten keskinäinen varoitusjärjestelmä tai muita suojelumekanismeja;

46. uskoo, että tiedonvaihto helpottuisi siten, että luodaan erityisiä tietokantoja tai "lokikirjoja" toteutettujen toimien ja erityisesti yksittäisiä henkilöitä koskevien toimien seurantaan varten niin, että täysi luottamuksellisuus taataan;

47. kehottaa komissiota seuraamaan ja valvomaan säännöllisesti ihmisoikeuksien puolustajia koskevien EU:n suuntaviivojen lyhyen ja pitkän aikavälin täytäntöönpanoa ja raportoimaan siitä Euroopan parlamentin ihmisoikeuksien alivaliokunnalle;

*

* *

48. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle sekä EU:n jäsenvaltioille.

Unionin tilastotietojen laatu ja komission tarkastusvaltuuksien lisääminen (Eurostat)

P7_TA(2010)0230

Euroopan parlamentin päätöslauselma 17. kesäkuuta 2010 unionin tilastotietojen laadusta ja komission (Eurostatin) tarkastusvaltuuksien lisäämisestä

(2011/C 236 E/11)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon komission ehdotuksen neuvostolle (KOM(2010)0053),

— ottaa huomioon komission ehdotuksen (KOM(2005)0071 – 2005/0013(CNS)),